

Emissieplafonds België en gewesten

Versie 26 februari 2026

Voor België zijn emissiereductieverbintenissen opgelegd binnen zowel de CLRTAP als binnen de NECD. Voor beide kaders werd een verdeling over de gewesten vastgelegd in een afzonderlijk samenwerkingsakkoord. Zoals steeds zijn de twee kaders in essentie gelijk maar qua praktische uitwerking compleet verschillend.

Aangezien binnen de NECD gerefereerd wordt aan de CLRTAP wordt hieronder eerst de UNECE Convention on LRTAP besproken, daarna, volledig analoog en op sommige vlakken zelfs identiek, de NEC richtlijn.

1 UNECE Convention on LRTAP

België

In de meest recente aanpassing van het Göteborgprotocol bij de CLRTAP (hierna ‘het protocol’ genoemd, 1999 Protocol to Abate Acidification, Eutrophication and Ground-level Ozone to the Convention on Long-range Transboundary Air Pollution, as amended on 4 May 2012) worden emissiereductieverbintenissen voor België vanaf 2020 beschreven. De verbintenissen worden uitgedrukt als reductie relatief ten opzichte van de niveaus van 2005.

	NO _x	NMVOC	SO ₂	NH ₃	PM _{2.5}
Vanaf 2020	41 %	21 %	43 %	2 %	20 %

Tabel 1: Belgische emissiereductieverbintenissen voor 2020 en later, relatief ten opzichte van 2005 zoals vastgelegd in het protocol.

Fuel sold – Fuel used

Volgens het protocol kan België kiezen om de *gebruikte* hoeveelheid brandstof voor de berekening van het totaal aan nationale emissies te hanteren.

Gewesten

In het Samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale staat, het Vlaamse gewest, het Waalse gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke gewest betreffende de CLRTAP (hierna ‘het Göteborg-samenwerkingsakkoord’ genoemd) wordt de verdeling van de reductieverbintenissen beschreven. Daarbij worden, afwijkend van het protocol, absolute plafonds beschreven, afgeleid van een, eveneens gefixeerd, referentiejaar 2005. Indien de emissies van het referentiejaar wijzigen ten opzichte van deze vastgelegd in het Göteborg-samenwerkingsakkoord, dan moeten de absolute plafonds herrekend worden. In de praktijk is er *altijd*, voor elke pollutant, een afwijking en dus *altijd* een herberekening nodig!

Gefixeerde inventarissen

In artikel 7 worden de emissies per gewest voor het referentiejaar 2005, zoals gekend bij de ondertekening van het protocol, 4 mei 2012, vastgelegd.

	NO _x	NMVOC	SO ₂	NH ₃	PM _{2.5}
Vlaams gewest	168,8 kt	91,7 kt	99,4 kt	44,9 kt	13,3 kt
Waals gewest	114,9 kt	45,0 kt	44,4 kt	26,3 kt	10,7 kt
Brussels hoofdstedelijk gewest	7,4 kt	6,0 kt	1,4 kt	0,1 kt	0,4 kt
België	291,1 kt	142,7 kt	145,2 kt	71,3 kt	24,4 kt

Tabel 2: Emissietotalen voor 2005 zoals vastgelegd in het Göteborg-samenwerkingsakkoord.

Gefixeerde plafonds

Artikel 4 geeft *absolute* plafonds vanaf **2020** per gewest gebaseerd op de emissies van het basisjaar 2005 hierboven. Voor SO₂, NH₃ en PM_{2.5} is de som van de gewestelijke plafonds duidelijk lager, en dus strenger, dan wat het protocol oplegt voor België. Voor het Brussels hoofdstedelijk gewest ligt het plafond voor SO₂ *hoger* dan de waarde in het basisjaar.

	NO _x	NMVOC	SO ₂	NH ₃	PM _{2.5}
Vlaams gewest	97,7 kt	71,7 kt	45,3 kt	41,8 kt	9,8 kt
Waals gewest	68,0 kt	35,8 kt	25,9 kt	25,3 kt	7,6 kt
Brussels hoofdstedelijk gewest	4,4 kt	4,6 kt	2,0 kt	0,0 kt	0,3 kt
SOM	170,1 kt	112,1 kt	73,2 kt	67,1 kt	17,7 kt
België volgens het protocol	171,1 kt	112,7 kt	82,8 kt	69,9 kt	19,5 kt

Tabel 3: Absolute emissieplafonds per gewest en voor België zoals vastgelegd in het Göteborg-samenwerkingsakkoord.

Aanpassing plafonds

Artikel 7 geeft een formule voor de aanpassing van de absolute plafonds voor *als* een gewest haar emissies van het referentiejaar herzielt. Dat is intussen hoe dan ook het geval.

$$PL_{a,x} = PL_{a,x}^0 + (EREF_{a,x} - EREF_{a,x}^0) \times (1 - RP_x)$$

waarbij:

$PL_{a,x}$ emissieplafond [kt] voor gewest a voor pollutent x voor 2020;

$PL_{a,x}^0$ het absolute emissieplafond [kt] voor gewest a voor pollutent x voor 2020 uit Artikel 4 §1;

$EREF_{a,x}$ geactualiseerde emissie [kt] voor referentiejaar 2005 voor gewest a voor pollutent x;

$EREF_{a,x}^0$ emissie [kt] voor referentiejaar 2005 voor gewest a voor pollutent x zoals gekend in 2012;

RP_x relatief plafond [%] voor pollutent x voor België voor 2020.

Fuel sold – Fuel used

Artikel 4 §2 van het samenwerkingsakkoord: de absolute emissieplafonds zijn voor wat betreft de transportsector gebaseerd op de hoeveelheid *gebruikte* brandstof in deze sector. De vrije keuze uit het protocol wordt hier dus beëindigd.

Toetsing submissions 2026

Gebruikmakend van de gefixeerde emissies en plafonds, de hierboven beschreven formule en de Göteborg-emissietotalen, dus op basis van *gebruikte* brandstoffen, voor referentiejaar 2005 uit submitie 2026 kunnen de geldende plafonds voor 2020 en later berekend worden. Voor SO₂ en PM_{2.5} is de som van de regionale plafonds duidelijk lager, en dus strenger, dan wat het protocol oplegt voor België. Het plafond voor NH₃ voor het Brussels hoofdstedelijk gewest is, afgerond tot één decimaal, 0,0 kt. Afronden tot twee decimalen geeft -0,01 kt, een negatieve emissie.

	NO _x	NMVOC	SO ₂	NH ₃	PM _{2.5}
Vlaams gewest	104,3 kt	94,4 kt	44,1 kt	44,1 kt	14,0 kt
Waals gewest	75,8 kt	53,8 kt	24,4 kt	31,2 kt	10,8 kt
Brussels hoofdstedelijk gewest	5,2 kt	5,8 kt	2,0 kt	0,0 kt	0,5 kt
SOM	185,3 kt	154,0 kt	70,5 kt	75,3 kt	25,3 kt
België volgens het protocol	186,9 kt	154,6 kt	80,1 kt	78,1 kt	27,1 kt

Tabel 4: Göteborg-plafonds voor 2020 en verder op basis van submitie februari 2026.

Totalen, op basis van *gebruikte* brandstoffen, voor 2024 uit submitie 2026. Het Brussels hoofdstedelijk gewest haalt het Göteborg-emissieplafond voor NH₃ niet.

	NO _x	NMVOC	SO ₂	NH ₃	PM _{2.5}
Vlaams gewest	65,2 kt	72,4 kt	15,6 kt	36,0 kt	8,9 kt
Waals gewest	48,5 kt	41,2 kt	5,7 kt	24,1 kt	7,5 kt
Brussels hoofdstedelijk gewest	3,0 kt	4,2 kt	0,1 kt	0,1 kt	0,3 kt
België	116,8 kt	117,7 kt	21,4 kt	60,2 kt	16,7 kt

Tabel 5: Göteborg-emissietotalen, op basis van *gebruikte* brandstoffen, voor 2024 uit submitie februari 2026.

2 NEC richtlijn

België

In de RICHTLIJN 2016/2284 betreffende de vermindering van de nationale emissies van bepaalde lucht-verontreinigende stoffen (hierna ‘de NECD’ genoemd.) worden nationale emissiereductieverbintenissen kwalitatief beschreven in Artikel 4 en gekwantificeerd in bijlage II.

Kwalitatief – Artikel 4

De emissiereductieverbintenissen betreffen op z’n minst de antropogene emissies van SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, en PM_{2.5}. Er zijn verbintenissen die gelden van 2020 tot en met 2029 en verbintenissen vanaf 2030. Voor 2025 gelden indicatieve niveaus bepaald aan de hand van een lineair reductietraject tussen de niveaus van de verbintenissen voor 2020 en 2030.

Enkele emissies worden *niet* meegerekend:

- emissies van vliegtuigen, buiten de landings- en startcyclus;
- emissies van de internationale zeevaart;
- emissies van NO_x en NMVOC van activiteiten die vallen onder de categorieën 3B (mestbeheer) en 3D (landbouwgronden).

Kwantitatief – Bijlage II

De emissiereductieverbintenissen voor België met het jaar 2005 als basisjaar.

	NO _x	NMVOC	SO ₂	NH ₃	PM _{2.5}
Voor elk jaar van 2020 tot 2029	41 %	21 %	43 %	2 %	20 %
Voor elk jaar vanaf 2030	59 %	35 %	66 %	13 %	39 %
Voor 2025	50 %	28 %	54,5 %	7,5 %	29,5 %

Tabel 6: Belgische NECD-emissiereductieverbintenissen, relatief ten opzichte van 2005.

Fuel sold – Fuel used

Volgens het protocol kan België kiezen om de *gebruikte* hoeveelheid brandstof voor de berekening van het totaal aan nationale emissies te hanteren. De NECD gaat standaard uit van de *verkochte* hoeveelheid brandstof maar met het oog op de samenhang tussen het internationale recht en het Unierecht blijft die keuze voor België hier behouden.

Gewesten

In het Samenwerkingsakkoord van 24 april 2020 tussen de Federale staat, het Vlaamse gewest, het Waalse gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke gewest (hierna ‘het NEC-samenwerkingsakkoord’ genoemd) wordt de verdeling van de reductieverbintenissen beschreven. Daarbij worden, afwijkend van de NECD, absolute plafonds beschreven, afgeleid van een, eveneens gefixeerd, referentiejaar 2005. Indien de emissies van het referentiejaar wijzigen ten opzichte van deze vastgelegd in het NEC-samenwerkingsakkoord, dan moeten de absolute plafonds herrekend worden. In de praktijk is er *altijd*, voor elke pollutant, een afwijking en dus *altijd* een herberekening nodig! Het NEC-samenwerkingsakkoord legt geen verdeling van de reductieverbintenissen voor 2020–2029 vast.

Gefixeerde inventarissen

Volgende totalen zijn vastgelegd in het NEC-samenwerkingsakkoord:

	NO _x	NMVOC	SO ₂	NH ₃	PM _{2.5}
Vlaams gewest	173,2 kt	94,6 kt	97,0 kt	45,5 kt	20,5 kt
Waals gewest	122,8 kt	46,9 kt	44,6 kt	22,8 kt	15,4 kt
Brussels hoofdstedelijk gewest	8,5 kt	6,2 kt	1,0 kt	0,1 kt	0,6 kt
België	304,5 kt	147,7 kt	142,6 kt	68,4 kt	36,5 kt

Tabel 7: Emissietotalen voor 2005 zoals vastgelegd in het NEC-samenwerkingsakkoord.

Gefixeerde plafonds

Artikel 4 §1 geeft *absolute* plafonds vanaf 2030 per gewest gebaseerd op emissies van basisjaar 2005 zoals gekend op 14 december 2016.

	NO _x	NMVOC	SO ₂	NH ₃	PM _{2.5}
Vlaams gewest	71,8 kt	59,5 kt	32,5 kt	40,0 kt	12,9 kt
Waals gewest	49,6 kt	32,5 kt	15,6 kt	19,4 kt	8,8 kt
Brussels hoofdstedelijk gewest	3,4 kt	4,0 kt	0,4 kt	0,1 kt	0,5 kt
SOM	124,8 kt	96,0 kt	48,5 kt	59,5 kt	22,2 kt
België volgens de NECD	124,8 kt	96,0 kt	48,5 kt	59,5 kt	22,2 kt

Tabel 8: Absolute emissieplafonds per gewest en voor België zoals vastgelegd in het NEC-samenwerkingsakkoord.

Aanpassing plafonds

Artikel 9 geeft een formule voor de aanpassing van de absolute plafonds ‘*Als*’ een gewest haar emissies van het referentiejaar herziert. Dat is intussen hoe dan ook het geval.

$$PL_{a,x} = PL_{a,x}^0 + (EREF_{a,x} - EREF_{a,x}^0) \times (1 - RP_x)$$

waarbij:

$PL_{a,x}$ emissieplafond [kt] voor gewest a voor pollutant x voor 2030;

$PL_{a,x}^0$ het absolute emissieplafond [kt] voor gewest a voor pollutant x voor 2030 uit Artikel 4 §1;

$EREF_{a,x}$ geactualiseerde emissie [kt] voor referentiejaar 2005 voor gewest a voor pollutant x;

$EREF_{a,x}^0$ emissie [kt] voor referentiejaar 2005 voor gewest a voor pollutant x zoals gekend in 2016;

RP_x relatief plafond [%] voor pollutant x voor België voor 2030.

Fuel sold – Fuel used

Het NEC-samenwerkingsakkoord bepaalt in Artikel 4 §2 dat voor de emissies van wegtransport de *verkochte* hoeveelheid brandstof gehanteerd wordt en beëindigt dus de vrije keuze.

Toetsing submissions 2026

Op basis van de gefixeerde plafonds en het gefixeerde referentiejaar uit het NEC-samenwerkingsakkoord, op basis van de relatieve emissiereductieverbintenissen uit de NECD en op basis van de geactualiseerde emissies voor 2005 uit de laatste submitatie van de regio's, kunnen de emissieplafonds bepaald worden.

	NO _x	NM VOC	SO ₂	NH ₃	PM _{2.5}
Vlaams gewest	79,3 kt	67,3 kt	32,6 kt	41,8 kt	12,3 kt
Waals gewest	47,0 kt	34,3 kt	14,6 kt	27,6 kt	8,3 kt
Brussels hoofdstedelijk gewest	3,8 kt	5,0 kt	0,6 kt	0,10 kt	0,6 kt
SOM	130,2 kt	106,6 kt	47,8 kt	69,5 kt	21,1 kt
België	130,2 kt	106,6 kt	47,8 kt	69,6 kt	21,2 kt

Tabel 9: NECD-plafonds voor 2030 op basis van submitatie februari 2026.

De emissietotalen uit de laatste submitaties worden hieraan afgetoetst. Het Brussels hoofdstedelijk gewest haalt het NECD-emissieplafond voor SO₂!

	NO _x	NM VOC	SO ₂	NH ₃	PM _{2.5}
Vlaams gewest	66,7 kt	50,7 kt	15,6 kt	36,4 kt	9,4 kt
Waals gewest	38,5 kt	26,9 kt	5,7 kt	24,1 kt	7,3 kt
Brussels hoofdstedelijk gewest	2,8 kt	4,2 kt	0,1 kt	0,06 kt	0,3 kt
België	108,0 kt	81,8 kt	21,4 kt	60,6 kt	17,0 kt

Tabel 10: Emissietotalen, op basis van *verkochte* brandstoffen, voor 2024 uit submitatie februari 2026.

Omzetting samenwerkingsakkoord

Voor het **Vlaams Gewest** werd het samenwerkingsakkoord omgezet in titel II van het Vlaamse Hoofdstuk – 2.10. Beleidstaken voor emissieplafonds voor SO_x, NO_x, VOS, NH₃ en PM_{2.5} en bijlagen.

Door het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** werd een ordonnantie houdende instemming met het samenwerkingsakkoord gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 10 mei 2021 (pagina 66).